

Angajarea în România

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

CUM VĂ PUTEȚI ANGAJA ÎN ROMÂNIA

Informații despre locuri de muncă disponibile

Pentru căutarea unui loc de muncă la reîntoarcerea în țară, primul pas este să vă **înregistrați** la Agenția pentru ocuparea forței de muncă în raza căreia aveți domiciliul sau reședința, instituții aflate în subordinea [Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă](#).

Consilierii din cadrul Agenției pentru ocuparea forței de muncă din localitatea unde aveți domiciliul sau reședința vă pot oferi informații cu privire la **locurile de muncă vacante**.

În vederea informării prealabile, puteți utiliza datele de contact ale agențiilor pentru ocuparea forței de muncă.

Pentru a vă înregistra în evidențe ca **șomer** sau persoană în **căutarea unui loc de muncă** la agenția pentru ocuparea forței de muncă este nevoie să prezentați următoarele **documente**:

- ❖ Actul de identitate
- ❖ Actele de studii și de calificare
- ❖ Carnetul de muncă sau alte acte care atestă existența unor raporturi de muncă/serviciu, în cazul persoanelor provenite din muncă
- ❖ Adeverința medicală din care rezultă că persoana este clinic sănătoasă sau aptă de muncă ori că are eventuale restricții medicale

De reținut

Înainte a suna sau a trimite un mesaj, puteți verifica dacă întrebările dumneavoastră referitoare la ocuparea unui loc de muncă în România au răspuns [aici](#).

!! Identificarea unui loc de muncă poate fi realizată și prin intermediul **platformelor online private** care facilitează găsirea unui loc de muncă în funcție de calificările specifice celor interesați.

Formarea profesională și recunoașterea competențelor

Formarea profesională a adulților

Dacă sunteți interesat să participați la **cursuri** de formare profesională sau să primiți consultanță pentru demararea unei afaceri, vă puteți adresa [Agenției teritoriale pentru Ocuparea Forței de Muncă](#) din localitatea unde aveți domiciliul.

Recunoașterea competențelor

Recunoașterea experienței profesionale și a pregătirii dobândite pe teritoriul unui **alt stat membru al UE, al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene** se realizează în conformitate cu Procedura de acordare a accesului, pe baza **recunoașterii automate a experienței profesionale**, pentru persoanele care doresc să exercite în România activitățile cuprinse în anexa IV la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 07.09.2005.

Procedura permite solicitanților să aibă acces pe teritoriul României la practicarea aceleiași activități sau ocupații ca aceea pe care a practicat-o și pentru care a fost calificat și să o exercite în aceleași condiții precum cetățenii din România.

Procedura se aplică de către **Direcția Politici de Ocupare, Competențe și Mobilitate Profesională** din cadrul [Ministerului Muncii și Protecției Sociale](#).

Persoanele care dețin competențe dobândite în sistem nonformal sau informal se pot adresa Centrelor de evaluare și certificare a competențelor obținute pe alte căi decât cele formale.

La nivel național, activitatea de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale este coordonată de [Autoritatea Națională pentru Calificări](#).

!! Important

Lista completă a autorităților competente în recunoașterea și echivalarea competențelor profesionale dobândite în străinătate și reglementate sectorial în România poate fi accesată [aici](#).

Măsuri de stimulare a ocupării și mobilității forței de muncă

În vederea stimulării ocupării forței de muncă și căutării active a unui loc de muncă de către persoanele înregistrate la ANOFM, Legea 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, include următoarele **măsuri**:

- ❖ **Prima de încadrare:** acordată lunar pe o perioadă de 12 luni șomerilor înregistrați care se încadrează într-o localitate situată la o distanță mai mare de 15 km de localitatea în care își au domiciliul stabil sau reședința. Cuantumul calculat este de 0,5 lei/km, dar nu mai mult de 55 lei/zi, proporțional cu numărul de zile în care își desfășoară efectiv activitatea la angajator;
- ❖ **Prima de instalare:** acordată persoanelor înregistrate la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, inclusiv persoanele cu cetățenie română care și-au exercitat dreptul la liberă circulație a lucrătorilor în spațiul UE și Spațiul Economic European pe o perioadă de cel puțin 36 luni, care se încadrează în **muncă într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul/reședința și își schimbă domiciliul/reședința într-o altă localitate**. Prima se acordă diferențiat:
 - 12.500 lei pentru persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează în muncă într-o altă localitate și își schimbă domiciliul/reședința;
 - 15.500 lei pentru persoanele prevăzute în lege care își schimbă domiciliul/stabilesc reședința, în situația în care sunt însoțite de

membrii familiei, iar în cazul familiei monoparentale, în situația în care sunt însoțite de copilul sau copiii aflați în întreținere;

- În cazul în care ambii soți îndeplinesc condițiile de acordare a primei de instalare, unul va primi 12.500 lei, iar celălalt va primi 3.500 lei.

De reținut

Prima de încadrare și prima de instalare se acordă persoanelor care au domiciliul sau reședința ori își stabilesc noul domiciliu sau noua reședință în zonele prevăzute în Planul național de mobilitate, disponibile [aici](#).

- ❖ **Prima de relocare (Programul „Prima Chirie”)**: acordată lunar pe o perioadă de cel mult **36 luni** șomerilor înregistrați care se încadrează în muncă într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și drept urmare își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localități învecinate acesteia. Cuantumul este egal cu 75% din suma destinată asigurării cheltuielilor de locuire în noul domiciliu/reședință, dar nu mai mult de 900 lei/lună. Prima se acordă persoanelor ale căror venituri nete nu depășesc 5.000 lei/lună.

Măsurile destinate completării veniturilor celor care au dobândit statutul de angajat

- 30% din cuantumul **indemnizației de șomaj** până la sfârșitul perioadei pentru care erau îndreptățiți să primească indemnizația, pentru șomerii care se încadrează în muncă înainte de încetarea plății șomajului;
- **Prima de inserție** pentru absolvenții instituțiilor de învățământ și ai școlilor speciale care, în termen de 60 de zile de la absolvire, se

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

înregistrează la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și se angajează cu normă întreagă pentru o perioadă mai mare de 12 luni. Cuantumul primei este egală cu de 3 ori valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data angajării (în prezent, 500 lei).

- **Prima de activare**, în valoare de 1.000 lei neimpozitabilă șomerilor înregistrați care nu beneficiază de indemnizație de șomaj, în situația în care se angajează cu normă întreagă, pentru o perioadă de cel puțin 3 luni.

Pentru a afla **mai multe informații** despre condițiile de mobilitate și cum puteți beneficia de aceste măsuri, va trebui să vă adresați [Agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă](#) din raza căreia aveți domiciliul sau reședința.

DREPTURI SOCIALE

Pentru a verifica cele 180 de servicii și beneficii gestionate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale și instituțiile din subordine, aveți la dispoziție platforma <http://servicii.mmuncii.gov.ro>

Șomajul

Pentru a verifica dacă aveți dreptul la indemnizația de șomaj, click [aici](#).

!! Ce trebuie să faceți dacă aveți dreptul de a primi indemnizație de șomaj în România?

- Vă înregistrați direct ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă în România la [Agenția pentru ocuparea forței de muncă](#) în a cărei rază teritorială aveți domiciliul sau reședința
- Puteți depune [formularul european U1](#) la Agenția teritorială de ocupare a forței de muncă, în vederea examinării condițiilor de deschidere a dreptului.

** Formularul trebuie eliberat de serviciul public de ocupare a forței de muncă sau de instituția de securitate socială competentă din țara în care ați rămas șomer.

!! Ce condiții trebuie să îndepliniți cumulativ pentru a beneficia de indemnizația de șomaj?

- aveți un stagiu de cotizare de minimum 12 luni, în ultimele 24 de luni premergătoare date înregistrării cererii.
- nu realizați nici un fel de venituri sau realizați, din activități

autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință, în vigoare, situat în prezent la suma de 500 lei.

- nu îndepliniți condițiile de pensionare, conform legii.
- sunteți înregistrat la [Agenția pentru ocuparea forței de muncă](#) în a cărei rază teritorială aveți domiciliul sau, după caz, reședința, în cazul în care ați avut ultimul loc de muncă ori ați realizat venituri în acea localitate.

!! Care este perioada maximă de acordare a indemnizației de șomaj?

Perioada de indemnizare se stabilește în raport cu stagiul de cotizare constituit prin totalizarea perioadelor de asigurare realizate în România și în alt stat membru. Astfel, indemnizația de șomaj se acordă pe perioade stabilite diferențiat:

- 6 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin un an și pentru absolvenți.
- 9 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 5 ani.
- 12 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare mai mare de 10 ani.

De reținut

Dacă ați beneficiat de indemnizație de șomaj conform legislației statului membru pe teritoriul căruia v-ați exercitat ultima activitate profesională, perioada de acordare a indemnizației de șomaj stabilită conform legislației din România se diminuează corespunzător cu perioada de indemnizare din statul membru UE respectiv.

!! Cum se calculează valoarea indemnizației de șomaj?

Cuantumul indemnizației de șomaj este o sumă acordată lunar în mod diferențiat, în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează:

- a) 75% din valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data stabilirii acestuia.
- b) la suma prevăzută la lit. a) se adaugă o sumă calculată prin aplicarea asupra mediei salariului de bază lunar brut pe ultimele 12 luni de stagiul de cotizare, a unei cote procentuale diferențiate în funcție de stagiul de cotizare. Cotele procentuale diferențiate în funcție de stagiul de cotizare, sunt:
 - 3% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 3 ani.
 - 5% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 5 ani.
 - 7% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 10 ani.
 - 10% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 20 de ani.
 -

De reținut

La stabilirea cuantumului ajutorului de șomaj nu se va lua în considerare salariul sau venitul pe care l-ați obținut în celălalt stat membru. Calculul se va face pe baza salariului/venitului pe care l-ați primit/realizat pentru ultima activitate din România.

Acordarea indemnizației de șomaj pe baza regulamentelor europene

Un cetățean sau rezident al unui stat membru, care circulă în interiorul UE, poate beneficia de protecție socială corespunzătoare în situația de șomaj, permițând, în acest scop, cumularea perioadelor de asigurare sau de muncă realizate în mai multe state membre. Când este cazul, se poate realiza și transferarea indemnizației stabilite într-un stat membru în alt stat membru pe o perioadă determinată de maxim 3 luni, pe durata căreia șomerul își caută un loc de muncă.

Coordonarea legislațiilor de securitate socială

Este stabilită de Regulamentul (CE) nr. **883/2004** al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și de Regulamentul (CE) nr. **987/2009** al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

Ce trebuie să știți înainte de a solicita acordarea drepturilor la indemnizație de șomaj în baza prevederilor în materie de șomaj ale Regulamentelor CE 883/2004 și 987/2009:

Nu orice lucrător este inclus în câmpul personal de aplicare a Regulamentelor. În raport cu naționalitatea, persoanele interesate trebuie să fie:

- resortisanți ai unui stat membru UE, Spațiului Economic European și Elveției, precum și apatrizi sau refugiați care sunt rezidenți într-un stat membru și care se află sau s-au aflat sub incidența unuia sau mai multor state membre.

Unde trebuie să vă adresați atunci când doriți să beneficiați de dreptul la indemnizația de șomaj în baza celor două Regulamente europene?

Pentru mai multe detalii privind posibilitatea de a beneficia de indemnizație de șomaj după o perioadă de timp în care ați fost asigurat pentru șomaj în alt stat membru UE/SEE sau în Elveția va trebui să contactați [Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă](#).

Cuquantumul indemnizației de șomaj în conformitate cu prevederile UE

Atunci când dreptul la indemnizație de șomaj în România se stabilește prin cumularea perioadei de asigurare pentru șomaj realizată ultima dată în România cu perioade de asigurare pentru șomaj realizate anterior în alte state membre, se ia în considerare numai salariul sau venitul profesional pe care l-ați primit pentru ultima activitate desfășurată în România.

De reținut

Dacă aveți calitatea de **lucrător frontalier** în sensul definiției din Regulamentul CE 883/2004, respectiv sunteți o persoană care își desfășoară activitatea în alt stat membru, dar aveți reședința în România unde vă întoarceți zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână, cuantumul indemnizației de șomaj se poate stabili prin luarea în considerare a salariului sau venitului profesional primit în statul ultimei activități.

Transferul indemnizației de șomaj

Dacă aveți calitatea de șomer indemnizat în alt stat membru UE, SEE sau în Elveția puteți solicita autorizarea transferului indemnizației de șomaj din țara în care sunteți înregistrat șomer către România.

Cum puteți transfera indemnizația de șomaj

Pentru a vedea care este procedura de transfer în străinătate, va trebui să contactați [Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă](#).

Pentru ce perioadă se aprobă transferul ajutorului de șomaj dintr-o țară în alta

Pentru o perioadă de 3 luni, cu posibilitatea extinderii acesteia, la solicitarea dumneavoastră, la maximum 6 luni. Rețineți însă că durata autorizată a perioadei de transfer a indemnizației de șomaj depinde de durata perioadei în care aveți dreptul să beneficiați de acest ajutor, stabilită conform legislației din statul membru respectiv.

Extinderea perioadei de transfer a ajutorului de șomaj de la 3 luni la maximum 6 luni este obligatorie pentru toate statele membre?

Nu, decizia de extindere a perioadei de transfer aparține în totalitate instituției care vă plătește ajutorul de șomaj. Este posibil ca instituțiile competente din unele state membre să autorizeze de la bun început transferul ajutorului de șomaj pentru perioada maximă de 6 luni, în timp ce instituțiile din alte state membre să autorizeze extinderea de la 3 la 6 luni în funcție de anumite criterii. De asemenea, este posibil ca în unele state membre instituțiile competente să nu autorizeze transferul decât pentru maximum 3 luni, fără posibilitate de extindere.

De reținut

Dacă mai aveți dreptul să primiți ajutor de șomaj în statul din care se face transferul, după ce se încheie perioada autorizată de transfer, pentru a nu pierde dreptul de a beneficia în continuare de ajutor de șomaj trebuie să vă asigurați că vă întoarceți în acest stat înainte sau chiar la data la care expiră perioada autorizată.

Pentru alte întrebări privind acordarea indemnizației de șomaj în România, la revenirea în țară, puteți consulta linkul următor - [Întrebări frecvente](#)

Linkuri utile

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de

Muncă www.anofm.ro

Tel. 021 303 98 31

E-mail: anofm@anofm.ro

Pensia

Stabilirea drepturilor de pensie

Persoanele care au desfășurat activități profesionale în România și în alte state membre pot solicita **acordarea drepturilor de pensie** atât potrivit legislației în vigoare în România, cât și potrivit legislației celui alt stat membru implicat. **Pensia publică** de stat este cunoscută sub denumirea de **Pilonul I**.

Reforma pensiilor a reprezentat extinderea bazelor sistemului de pensii prin adăugarea la pensia de stat, cunoscută sub denumirea de Pilonul I, a încă două surse suplimentare de pensie, cunoscute sub denumirea **Pilonul II și Pilonul III**. Pilonul II este denumirea dată sistemului de pensii administrate privat, cu contribuții definite, obligatorii pentru persoanele de până în 35 de ani și opționale pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 35 și 45 de ani. Pilonul III este denumirea dată sistemului de pensii facultative, administrate de companii private, sistem bazat pe conturi individuale și aderare facultativă.

Pentru a vedea care sunt condițiile de aplicare la unul dintre sistemele de pensii administrate privat, click [aici](#).

Condiții pentru stabilirea condițiilor de acordare a dreptului de pensie

La întoarcerea în țară, după perioadele de asigurare din România sau din alte state ale Uniunii Europene și Elveția, puteți solicita acordarea drepturilor de pensie atât potrivit legislației naționale, cât și potrivit legislației celui alt stat membru implicat.

Stagiul de cotizare prevăzut de lege pentru obținerea drepturilor de pensie din sistemul public de pensii din România, în cazul lucrătorilor care se reîntorc, se calculează prin însumarea perioadelor de asigurare realizate în România cu cele de asigurare realizate în alte state membre în care solicitantul a desfășurat activități profesionale și confirmate ca

atare de instituțiile competente ale statelor membre implicate.

Condițiile aferente și procedura cerute de legislația națională și europeană pentru a beneficia de aceste drepturi:

- ❖ [Procedura pentru stabilirea drepturilor de pensii](#)
- ❖ [Condițiile pentru stabilirea pensiei comunitare](#)

Acordurile bilaterale cu statele din afara spațiului UE

Pentru statele din afara spațiului european, se aplică Acordurile bilaterale. State cu care România a semnat Acorduri care respectă principiile Regulamentelor europene de coordonare a sistemelor de securitate socială sunt: Canada, Republica Coreea, Republica Macedonia, Republica Turcia, Republica Moldova și Israel.

Întrebări frecvente privind acordarea pensiei:

❖ Cum îmi pot completa stagiul de cotizare

La întoarcerea în țară, există posibilitatea realizării/completării stagiului de cotizare prin încheierea unui contract de asigurare socială cu casa teritorială de pensii din raza de domiciliu.

Pentru mai multe detalii privind procedura de completare a stagiului de cotizare, click [Aici](#).

❖ Este necesar să mai plătesc contribuții la pensie și în România în cazul în care, în prezent, lucrez legal pe teritoriul altui stat membru UE

În perioada în care lucrați în mod legal pe teritoriul altui stat membru UE, nu este necesar să rămâneți asigurat în sistemul public de pensii din România prin încheierea unui contract de asigurare facultativă cu Casa teritorială de pensii de la locul de domiciliu sau de reședință, având în vedere principiul totalizării perioadelor de asigurare la

acordarea drepturilor de pensie. Totuși, dacă ați făcut acest lucru, veți beneficia de valorificarea contribuțiilor aferente asigurării facultative în România la stabilirea drepturilor de pensie de către Casa teritorială de pensii competentă.

❖ **Unde pot depune cererea de pensie dacă domiciliesc pe teritoriul altui stat membru**

Dacă domiciliați pe teritoriul unui alt stat membru, trebuie să depuneți cererea de pensie la instituția de asigurări sociale de la locul de domiciliu, iar aceasta va face toate demersurile către instituția competentă din România, nefiind necesară deplasarea dumneavoastră în România, în acest scop.

Pentru informații suplimentare referitoare la stagiul de cotizare, vă puteți adresa [Casei Naționale de Pensii Publice](#).

Categoriile de pensii acordate de sistemul românesc:

- ❖ [pensia pentru limita de vârstă](#)
- ❖ [pensia anticipată](#)
- ❖ [pensia anticipată parțială](#)
- ❖ [pensia de invaliditate](#)
- ❖ [pensia de urmaș](#)

Alte informații

Pentru a vedea lista formularelor europene de care aveți nevoie și instituțiile unde se pot depune, click [aici](#).

Pentru a vedea lista formularelor care se depun la Casa Națională de Pensii, click [aici](#).

Dacă sunteți interesat de informații suplimentare despre legislația europeană în materie de securitate socială, click [aici](#).

Linkuri utile

Casa Națională de Pensii Publice

<https://www.cnpp.ro/home>

Tel. 021 316 94 08

E-mail: dre@cnpp.ro

Case Teritoriale de Pensii

<https://www.cnpp.ro/casele-teritoriale-de-pensii>

Casa de Pensii a Municipiului București

<http://www.cpmb.ro/>

E-mail: bucuresti.secretariat@cnpp.ro

Linie gratuită pentru informații referitoare la sistemul național de pensii Tolverde CNPP: 0800 826 727

Concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor

Unde trebuie să vă adresați pentru a primi aceste drepturi

[Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială](#), precum și [Agențiile județene pentru Plăți și Inspecție Socială](#) sunt instituțiile responsabile pentru acordarea alocației de stat pentru copii, indemnizației pentru creșterea copilului sau, după caz, a stimulentului lunar și a indemnizației lunare pentru creșterea copilului cu handicap.

Cine poate beneficia de aceste drepturi

Persoanele care, în ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului, au realizat timp de cel puțin 12 luni venituri din salarii și asimilate salariilor pot beneficia de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, precum și de o indemnizație lunară.

Care este cuantumul acestei indemnizații

Cuantumul indemnizației lunare este de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii doi ani anteriori nașterii copilului, limita minimă fiind de 85% din cuantumul salariului minim brut pe țară.

Pentru mai multe detalii referitoare la indemnizația acordată creșterii copilului, precum și altor forme de sprijin destinate creșterii copilului, click [aici](#).

Alte forme de asistență socială

Alte forme de asistență socială acordate de statul român sunt: venitul minim garantat, alocația pentru susținerea familiei și ajutorul pentru încălzire. Pentru a afla care sunt condițiile de acordare a acestora, va trebui să vă adresați Direcției locale de Asistență Socială din județul unde v-ați stabilit domiciliul.

Pentru accesarea evidenței electronice a ajutoarelor sociale puteți consulta următoarea adresă: <http://www.asistentasociala.info/>.

Începând cu 1 aprilie 2018, venitul [minim de incluziune](#) va include venitul minim garantat, alocația pentru susținerea familiei și ajutorul pentru încălzire și va reprezenta principala formă de sprijin, de la bugetul de stat, pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială.

Puteți citi aici mai multe exemple de [întrebări frecvente privind acordarea de asistență socială la reîntoarcerea în țară](#).